

VIRÁGOSKERT

SZÉPIRODALMI FOLYÓIRAT
A MAGYAR FALU HAVI MELLÉKLETE

FELELŐS SZERKESZTŐ: ZSIRKAY JÁNOS

Az asszonyok legnagyobb boldogsága

(Egy asszony valómása az asszonyoknak, főképpen azoknak, akik eldobták maguktól a boldogságot)

Irta: Kovács Kálmánné

Nem azokról a drága jó falusi asszonyokról lesz itt most szó, akik egész nap dolgoznak és munkálkodnak s dolguk és munkájuk közben oly boldogan szorítgatják magukhoz kérés kezükkel apró kis pöttön gyerekeiket, azokat a csöppségeket, akik úgy zibonganak, csipognak közöttük, akárcsak a csibék a jó kottló körül.

Azokhoz a szerencsétlen asszonyokhoz szólok, akik előtt nem nyílt fel a legnagyobb boldogság útja, mert azt szándékosan elzárták maguk elől. Azokhoz szólok, azokhoz a nőkhöz, akik akár vagyoni szempontból, akár kényelemből nem is akarnak hallani a anyaságról. Istennek hála, falun, legalább is erre felé, a mi vidékünk felé, nem kell erről a kérdéssel beszélni. Van itt gyerekáldás bőven, csak úgy zsvajog tőlük az utca ilyenkor tavasz felé. De az utóbbi időben több alkalmam volt a városi asszonyok életét megfigyelni. Itt sem szabad általánosítani — mert itt is vannak derék, kötelességtudó asszonyok, akik tudják hűvesi és anyai kötelességüket. De itt most azokról szólok, akik nem ezekhez tartoznak. Megfigyeltem egy ilyen városi asszonyt az életét. No, nincs benne semmi irigyelni való. „Az anyuka nagyon ideges” — mondja a jól nevelt férj és hagyja, hogy „az anyuka” a hencseren töltsse a félnapot — pihenve persze. Miben áll ez a pihenés, vajjon? Hát miben? Egy csomó regény, egy csomó színházi ujság, egy csomó cigarettamaradvány. A kis fiú —

az egyetlen, persze, — ott csúszkál kint a konyhában, a Julis gondjaira bízva. A szegény leánynak sok a dolga. Alig ér rá lélekzetet venni. Hívja a gyereket, de hát mit csináljon, ha rábizzák? Ha a szegény maszatos jószág elűnja magát és egy kis szeretet után vággyva, belopódzik a szobába, az „anyuka” ijedten sikolt Julis után:

— Julis, Julis! Vigye ki a gyereket. Be-
piszkítja a ruhámat. — Mondja a mama és már viszik is ki a szerencsétlen apróságot, hogy az „ideges anyuka” tovább olvashassa valamelyik gróf úr szerelmi regényét...

Milyen szomorú élet ez így, magyar asszonyok. De nem eserélném el a magam sorsát ezzel a szerencsétlen unatkozó városi asszony-nyal, akinek mindene meg van az ég világon, csak a boldogsága nincs meg. Mert ha az be is jön hozzá — kitessékeli a konyhába, azt mondván róla: maszatos.

Én nem vetem meg a szórakozást, a mulatságot. Szeretek kacagni, táncolni s talán mosolygok is egy-két tüzesebb udvarló járadósain. Ha anyagi helyzetem megengedné, még a rántáskeverést is szívesen Julisra hagynám. De az nincsen, hát magam is elvégzem a munkám szívesen. Mert az én érzésem azt mondja, hogy minden táncnál édesebb gyönyör, ha kipirult arcú leánykámval körbe foroghatok s dalolom a kis apróságomnak: „Ég a gyertya, ég.” S ehhez a muzsikához olyan édes, bűbajos zene, ha kisfiam csengő hangja mondja: „édes-

anyáml" A legjobb gyógyszer maszatos kis kezüknek meleg simogatása.

Azok az asszonyok, akik szívvél-lélekkel anyák, akik megértének, akik velem éreznek és velem együtt sajnálják a társadalom „beteg” asszonyait, jöjjenek velem, segítsenek nekem, hogy figyelmeztessük őket, hogy Istennek milyen gyönyörű, szép adományát engedik elpazarlódni, ha nem lesznek anyává, ha nem ölelhetik magukhoz gyermeküket. Asszonyok! Jöjjetek velünk az igazi boldogság: a szent anyaság boldogságába.

Most pedig szólok a férfiakhoz is. Minden férjnek legyen kötelessége, hogy körülnézzen

a maga házában. Az olyan feleségnek, aki jól bírja a táncot s az udvarlást, de a háztartásra és gyermeknevelésre már fáradt, ne vizesborogatást rakjon a homlokára, ha az „apuka” idegességéről panaszkodik. Hanem mondja meg neki először szép szóval, ha kell szigorral, a magyar nőa szavaival:

Először a dolmány, azután a rékli,
Én vagyok a férfi, az anygalái néki!

Nem fogja megbánni a férjje se, de az asszonya se. Én rám sem fog megharagudni egyik se, mert hogy rámkallgattak.

Meghal az ibolya

Irta: Hubay Miklós, Ond

Arnyas berek hűs rejtékén, csobogó csermely partján, méllázó bokor tövében; elbújva a világ sóvárgó tekintete elől, esőkölo napfény tavaszivarázsa alatt: megszületik az első kis ibolya. Amint első tekintetével széjjelnéz élete legszebb reggelén, tündérszép világot lát: Csillogó szárnyú pillangók röpködnek körülötte pajkos kedvteléssel. Édes énekekkel ezernyi madár imája száll közösen az ég felé. Elragadó, dicső kórus ez, amely boldogan zengi a tavasz himnuszát. A tavasznak kis újszülöttét, úgy érzi, hogy neki is közre kell működnie a Tavasz szépítésén. Édes érzéssel kibontja csodaszép pártáját s illatával ábrándos szellő szárnyán, belevegyül az élet szépségébe... S aki még eddig észrevétlenül ábrándozott a lét fenséges szépségéről; most egyszerre kábító illatán keresztül rajongókra talál: Elbűvölten merengett szépségén a mellette viruló bokor bűvös zenésze, az édesajkú csalogány, s dicsérni kezdé szépségét:

Édes ibolyácska! Engedd meg, hogy folyton közeledben lehessen és tudómet teleszívjam illatod mézédés nektárjával... Azután a tarkaszárnyú pillangó lebbent hozzá közel és homlokodon csókolva sóhajtotta: — Ó, mily gyönyörűség illatod árjában fürödni és megrészegülni. Engedd meg, hogy folyton közeledben lehessen és csókolhassam arcod selymes szirmait!... Azután jött a tücsök s hegedűjén szívethódító zenébe kezdett; de hiába erőlködött, mert csakhamar közelépett a madarak kántora, a gyémánttorkú fülemüle... De ez is hiába igyekezett az ibolya kegyeibe jutni. A válasz csak ez volt: — Jobb nékem az egész természet egyszerű kis virágának maradni, mint ünnepeletni magát, de hamar elfonnyadni és elhervadni... De alig fejezte be

tiltakozó beszédét; a patak partján megjelent az Ember. Pilalngót kergetett. De ez is megérezte az ibolya édes illatát s mámoros lélekkel kereste hollétét; míg végre az ibolyácska a bokor árnyékában elárulta magát. — Hah, csakhogy megvagy! — kiált az érző ember. — Gyönyörök gyönyöre, neked enyémnek kell lenned! Szépséged csókját élvezni akarom s fürdeni vágyom illatod tengerében!... Hiába volt a kis ibolya fájdó rezzenése, a gyönyört hajhászó Ember kegyetlenül letépte és szíve fölé tűzve, boldogan ballagott tova. De a szíve forró lángolása a kis ibolyának kínos halált jelentett. Szirmait lehajtva, elepedt az elmúlás gondolatán... Az Ember pedig hervadását látva, még egy utolsó vágyakozással ajkához emelte, hogy illatát beszívja. Aztán lába elé dobta és eltaposta bele a porba.

Igy hal meg az, akit mindenki ünnepelet.

Mi vagyok?

Irta: KUTTOR BARNA.

Nem vagyok más: egy csöppnyi jószág az óriási ember-nyájban, lábaim gond-utat tapossák.

Nem vagyok más: egy vézna bokor az óriási ember-erdőben, ibolyák nyílnak árnyékomon.

Nem vagyok más: egy gyenge fűszál az óriási ember-réten, testem éles kaszára dől már...

SAJÓKAZINC.

Falusi ember Pesten

Írta: Ujváry Kálmán, Orosztony-Örömhegy

Ma van az első tavaszi nap. A napsugarak barátságosan lövelnek ide a kis házam ablaka alá, ahol most ülök. A völgyben már nyílnak a hóvirágok s itt-ott egy ibolya is kidugta szerény fejét. Elnézegetem. Az én kedves virágom. Az első tavaszi nap a méhecskéimet is kicsalta. Ez a zümmögés és a fakadó rügyek mutatják, hogy itt a tavasz.

Egyedül ülök és nézem a szomszédos hegyláncokat. Az erdőből már hallik a rigók kedves éneke. És én, ebben a kedves tavaszi hangulatban visszagondolok az elszaladt télbe. A három hétre, amelyet Budapesten töltöttem. Kórházban voltam, egy kisebb operáción mentem keresztül.

A lelkem is fázott, amikor felmentem. Azt hittem, hogy ott fönt az emberek is olyan fagyosak, mint maga a zord természet. És én csodácsolásomra a pesti télben is meleg szívekre találtam, ami olyan jóleső érzéssel töltötte el lelkemet, mint ablakom alatt az első tavaszi nap melege.

János atyát kerestem fel a szerkesztőségben. Ebben a kedves műhelyben éreztem először, hogy az emberi szívekben nincs tél. Vannak még em-

berek, akik az illatos tavasz lágy fuvallatát lehelik a kínlódó lelkekre.

Telefonon felhívta dr. Téglássy Bélát, azt az orvost, aki igazán tele szív és aki testvéri szeretettel fogadott. S én már másnap a kórházban felehettem, hogy mielőbb átessek a betegségen. Itt feküdtem egy hétig bekötött fejű, betömött orrú emberek között.

De én itt, betegen is boldogabb voltam, mint bárki más. Már az első napon, az operáció után kellemes meglepetésben volt részem. A látogatók között feltűnt egy jólismert, kedves hang. Engem kerestek. János atya jött, hogy odaüljön ágyam szélére és vigasztaljon. Kedves ajándékokat hozott. Istenem, mily jól esett nekem ez a figyelmesség... Úgy éreztem, hogy nem vagyok beteg, hiszen a lelkem érezte, hogy még itt az ismeretlen nagyvárosban sem vagyok egyedül. A falu igazi barátai a betegágyamhoz is behozták szívük szerető melegét. Egyik nap János atya, másik nap Pölöskei János testvérem jöttek. Néha mind a ketten.

S én most a rigófűttyős, méhzümmögős első tavasz napján könnyes szemekkel gondolok rájuk. Úgy szeretném, ha most itt volnának mellettem és velem örülhetnének az első, rügyfakasztó tavasznak... Szeretném megölelni őket s itt az Isten csodás templomában fülükbe súgni, hogy lesz még magyar rügyfakadás is, mert ahol ilyen önzetlen, tisztaszívű emberek ébresztgetik a lelki rügyfakadást, ott kell, hogy kinyíljon a szeretet és megértés sokezer virága. Ettől a naptól kezdve én rendületlenül hiszek a magyar feltámadásban.

Alkony a Tiszaparton

*Tegnap, hogy bolyongtam füzes Tiszaparton,
Lelkemben zokogó, szent melódiákkal,
Befogott az alkony.*

*Körülolelt lágyan, mint szerelmes asszony,
Hogy vágyó lelkemben bánatosan, halkán,
Dalokat fakasszon.
Lilaszín volt minden: a fák és a házak,
Köröttem táncoltak fürge kis manóként
Csodás esti árnyak.*

*Aztán búsfeketén besuhant az éjjel,
S alkony, mint álom, mint legszebb reményem,
Oszlott szerte-széjjel.*

*Tegnap, hogy bolyongtam füzes Tiszaparton,
Lelkemben zokogó, halk melódiákkal,
Megcsókolt az alkony.*

Vezseny.

VARGA PÉTER

TOJÁSBÓL LETT VÁROS

Elmondhatjuk egész bátran, hogy ez a város tojásból kelt ki és abból lett nagyváros, hatalmasság és gazdaggá. Barneveldről van szó, a világhírű holland városról, amelynek csodás történetét így olvassuk egyik magyar újságíró színes leírásában:

Barneveld még nem régen is egy egyszerű falucska volt. Lucskos, szántásra alkalmatlan legelők vették körül. A falu népe birkatartásból élt s csak a módosabbaknak volt egy kis méhészetük is. A holland kormány azonban idejében rendbehozta a legkisebb talpalatnyi földjét is. Leszapolták a barneveldi vizes legelőket. Helyébe pompás földet adtak a barneveldieknek. És attól kezdve illatos mezei virágok nyíltak a barneveldi réteken. Sőt egy szép reggel a községházán az élelmes barneveldiek azt is elhatározták, hogy felhagynak a juhnyájjal, megszüntetik a méhészeteiket s nekekezdenek egy mindennél sokkal kifizetőbb, nagyszabású baromfigazdaságnak.

Kimutatható, hogy harminc esztendővel ez előtt jelent meg csak az első barneveldi tojás a barneveldi piacon! És akkor is még jó tizenöt esztendőn keresztül csak primitív ólakban tartották a barneveldi baromfit s csak kezdetleges kocsarakban ültették tojásaikra a barneveldi tyúkokat.

Ma Barneveldnek van Európában a legnagyobb „szabad” tojáspiaca. Ugyanis itt nem egy közös szerv s nem árverezőórával keres vevőt a tojások millióinak, mint például Rurmondban. Itt szabad a piac, mindenki odaállhat a tojásaival. Ime, a számok:

1913-ban 11,050.300 darab
1923-ban 23,552.000 darab
1927-ben 31,420.000 darab
1928-ban 44,828.000 darab

tojást adtak el a sárgaoszlopos barneveldi „Eierhal”-ban! Minden héten egyszer, csütörtökön reggel bonyolítják itt le Európa legnagyobb tojásvásárát. S hogy milyen arányokban emelkedik e tojáspiac forgalma, az a számok jól mutatják, mert pl. 1928-ban — 1927-hez képest — „csak” 13 és félmillióval több tojás került eladásra!

És milyen árakat értek el? Az 1928-ban piacra került 45 millió barneveldi tojás 15 pengő 40 filléres (per 100 darab) átlagáron talált vevőre.

Igy lett a kis községből gazdag város, sőt a maga baromfigazdasága révén — ma már világhíres város! És meg is érdemli Barneveld a világhírt. A maga erejéből, a maga tudásával először is egy sajátos baromfifajt teremtett, annak városa nevét adta s azután a Barnevelder-tyúkok szép, barnahéjú, ízletes tojásaival elárasztotta az egész világot.

London különösen előzékenyen fogadja a barneveldi tojást. Egyesek szerint azért, mert ennek a barnaszínű tojásnak — más tojásokhoz képest — a héja keményebb és a belső hárttyája is tartósabb, így a tojás tartalmát jobban védi, az viszont tovább tudja a maga frissességét megtartani, vagyis a barneveldi tojás igen exportképes. Igaz, hogy ezzel az érveléssel szemben mások viszont azt mondják, hogy a barnahéjú tojás nem átlátszó, mint a fehér tojás s ezért a nagykereskedő vagy a vevője nem is tudja olyan jól meglámpázni a barneveldiek tojás-termékumát.

Egy bizonyos, hogy Barneveldeben mindenki baromfitartással foglalkozik. A cipész, a borbély, a kárpitos és a fényképész mind egyben baromfitenyésztő is. Az olyan gazda pedig, akinek legalább 500 darab tojója ne lenne — Barneveld környékén el sem képzelhető! És mindehhez tegyük hozzá, hogy aki Európa legjobban megszervezett, legélénkebb, legmutatósabb, sőt egyben festőibb s leghasznosabb baromfigazdaságára kíváncsi, az Barneveldig meg ne álljon!

Ime! Egy holland falucska története, amely világhírűvé tudott lenni lakosainak élelmessége, tartós szorgalma és öntudata által. Vajjon a magyar szorgalom, élelmesség nem tudná megtenni ugyanazt, amit Barneveld megtett? Dehogy nem! Csak akkor nem zsidó bérlőnek kellene adni a nyolcvanezerpengős tyúktenyésztési segélyeket...

Hazamegyek

Írta: KÖVÁRY MARGIT, Pestújhely

Hazamegyek, haza újra,
Rozmaringos kis falumba.
Hazahív a nyári szellő,
Felém int a futó felhő.

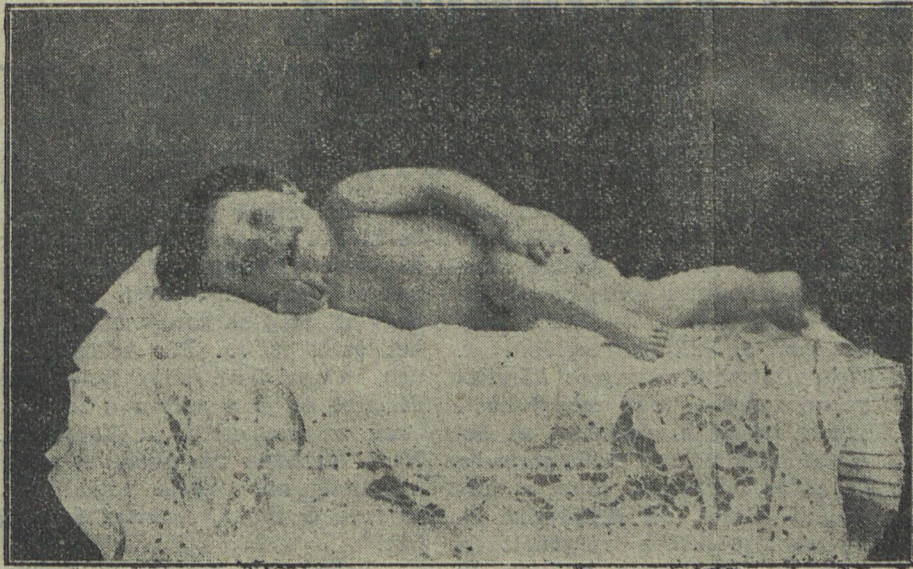
Erdő, mező, virágos rét,
Napsugaras, mosolygó ég,
Virágillat, dongó méhek,
Eresz alatt fecskefészek.

Édesanyám fehér háza,
Udvarunknak vén diófája,
A galambdúc sok lakója,
Házunk kéményén a golya.

És e boldog kicsi tanyán
Hazavár az édesanyám.
Könnyes szemekkel azt ságja:
„Lelkem, csakhogy itt vagy újra.”

VIRÁGOSKERT

BIMBÓK A VIRÁGOSKERTBEN

A kis huncut

A kis ábrándozó

Fenti két képünk vitéz Keresztes Károly bekecsfördői táborunk kisgyermekait ábrázolja.
A felső kép Keresztes Gyurika, az alsó pedig Keresztes Mária Terezia

CSAK AZ ASSZONYNAK LEGYEN HELYÉN AZ ESZE

IRTA: FÉLEGYHÁZI NAGY LAJOS

A kastély könyökéből omladt téglafal szaladt négyyszögbe egészen a bejáróig s közben megölelte az illatos liget szemérmes fáit, amelyek egyike most tűzte boglyas kontyába az esthajnalcsilagot, egy másika meg lombkarja hónalján szorongatta az ég fáradt sarlóját. A liget hársak alatt illatozott a morcos kórákás felé, melynek néhány ablaka már meggyulladt. De a kába lég nem sokáig hízelegetett az úrháznak, mert a gazdaság udvara felől goromba trágyagőz legelt át az odvasfogú falon s durván elkapta a lengő illatot. Az illat-estike ffinom kisasszonyteste erőlködve vergődött a tolakodó ölelésben, de csakhamar győzött az erőszak s a hárs lelke nemsokára a trágyalébe süppedt cselédházak mögött találta magát támadójával. Kétségbeesett harc kerekedett itten, melynek irigy csodájára szegény ételszagok kárörvendeztek elő a szolgálházak araszos ablakaiból. Szerencséjére a szorongónak, arra ólálkodott az est kóbor szellőlovagja, kinek libbenő köpenyébe csimpaszkodván, ügyes lendülettel beosont a kisablakon az egyik béreslakásba s ott ijedt meneküléssel Veca asszony barna hajába illant...

Veca a tálalással bajoskodott, mikor a szoba étvágygőzéből az ismerős illat orcán legyintette. Nagyt szítt belőle, lejjebb ejtette szempilláit és a hallgató ember felé kedveskedett:

— Érzed-e András... Úgy-e te is érzed? Még mihozzánk is ideszagosodik a hárs.

András olyan mozdulattal felelt, mintha azt akarná mondani, hogy ez most semmi... Különben sem volt az ökrösbéres máskor sem komája az ilyen bohóságoknak, most pedig olyforma hangulatban volt, mint egy érzéketlen fatülk. Jókedvében sem igen símogattacirógatta az asszonyt holmi cifra szí-szón, most meg... Ám nem volt egészben igaza ebben, mert az asszonyfelinek bizony csak jól esnék az ilyesmi úgy hébe-hóba. Mára meg éppen furcsán zárkózott be kevészavú világába, amint ott a kecskelábú asztalnál gubbaszkodva, két tenyerére támasztotta töprengő, nagy fejét.

Az asszony, hogy nem kapott szót a szóra, leske pillantással oldalt sandított és olvasni próbált embere komor képéről: „Megint hallott valamit... Persze a sok irigy cselédasszony... Hát tehet-e róla, hogy vele mindenki szívesen

szótkezd, még a kastélyból is?... No, hogy be-be hívják egy-egy kis belső dologra az igaz, de hát nem kínálkozik, hívják... Mért nem hívnak mást?... Mért bent is csak azt tartják, hogy itt még se kicsi, se nagy... Dehát ki tehet erről is?... Bár volna!... Bár ne érne úgy rá!... Igaz, hogy külön mérnek a belső dologért és jó a zsákon a felt... Talán emiatt eszik az ura előtt?... Vagyhát... Meghát... Nem foghatna rá senki, semmit... És... ki kutyának mi gondja volna!... De semmi baj!... Ő tudja, épphogy ő, legjobban... Nohát!”

Letette azt asztalra a nagytálat s kanalat osztott mellé. Azután szemben az urával féloldalt telepedett a lócára, ölebe dajkálta dolgos ökleit és várta, hogy András ételhez lát. Egy darabig csak várta-leste, hátha... Közben keresztet is hányt magára, mert úrangyalát imádkozott a harang, de még akkor sem nyúlt amaz a kanálhoz. Nyelt, türelemmel, nyelt, míg győzte, de végre kiperdült belőle a nyelve:

— Egyél hát András, jó kis levest főztem, egy kis kolbászt is dobtam bele, mert tudom, hogy így szereted... Egyél no! Kár, ha nagyon elhül.

András se szó, se beszéd, mégjobban begombolódzott s egy-két ráncot még a többi mellé húzott felhős homlokán.

Veca most már egészen szembe ült párjával, tenyerébe hajolt, karikára szedte nagy szemét és korholódní kezdett:

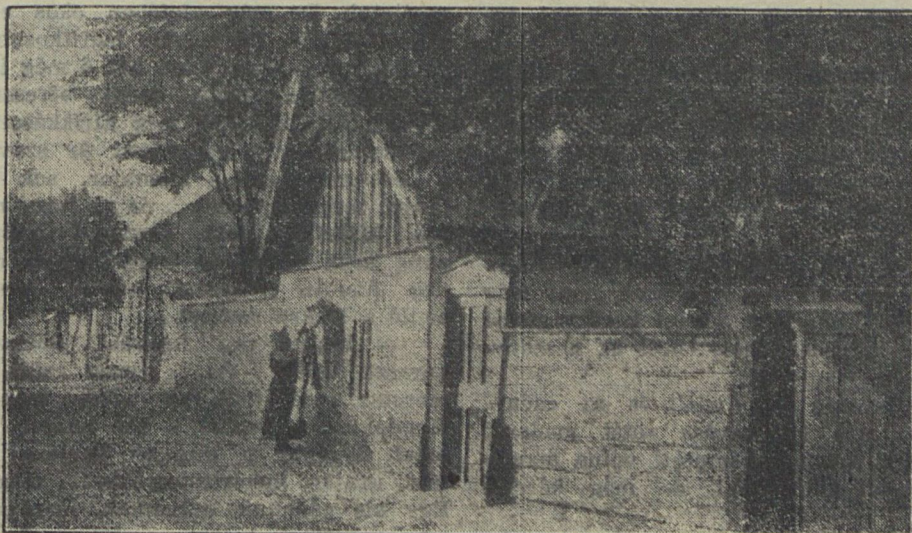
— Ejnye, ejnye András. Egésznap oda vagy, tőlem a dolog miatt úgy-e? Este meg annyi szód nincs hozzám, mint siket Istóknak nagyot halló Őrzse nénéhez he?... És miért ugyan?... Ezt érdemlem? De is megverte az Ūristen annak az asszonynak a sorsát, akinek sok az irigye és még a hités ura is orrol rá léptenyomon, vagy van rá oka, vagy nincsen...

És hogy annál hatásosabban peregjen a mondóka oda, ahová kellett, még meg is csuklatta itt-ott a szót és hozzá pár cseppnyi könnyet is harmatozott sebtiben virágszeme szirmos selymeire.

András felütötte szítányi fejét és gyanakodva lesett be az asszony vakmerő szemébe. Aztán kezdte lassú örökös-tempóban egymás mellé forgatni elgondolásait, mint eke a barázdat; de amint annak sem vége, sem hossza, úgy

VIRÁGOSKERT

PETŐFI SÁNDOR SZULÓHAZA

A szabadságharc nagy költője ebben a kis nádfödeles házban látta meg a napvilágot. Ennek a kis háznak az udvaráról nézegette a kémény mellett fészkelő gólyamadarakat

az ő megállapításainak sem tudott a dülöjénél tovább jutni és ha odaért, ismét csak belebarázdált a régi vágásba...

Veca szemrebbenés nélkül állta a vizsgát. Csak mikor látta, hogy párja megint buba ejti magát, szólt ki:

— Mit néztél rajtam olyan furesán?... Ha meg okot tartogatsz magadban, mért nem mondog? Bánom is én akármi is az, csak szólj már no! Látod a leves is elhül már, pedig milyen kár érte. No, ne kérsd hát magad, aztán is ráérsz haragudni rám!...

Itt már az egereket kezdte itatgatni, mert hiába, csak jó fegyver a könny!

Andrásnak is a sfrás volt a gyenge oldala. Kitágította széles vállát, teleszította magát levespárával, aztán fújt akkorát, hogy a lámpást is csak az Isten őrizte, hogy el nem aludt tőle. Ezzel meg is mozdult már az a nagy kő, amely szívére gurulva, eddig a nyelvét és hangját leszorította:

— Hallod te Veca! Nekem most már igazán ne hazudozz, mert jól tudod, öt esztendő nagy idő úgy-e?... És hogy azt is tudod, hogy ezalatt egy újammal meg nem ütöttelek, igaz-e? De annyit mondok hogy...

Most meg a szót nem találta hirtelenében és elhallgatott. Veca orcája megvidámodott, tudta már, hogy nyert az ügye, de nem szólt még, hadd beszéljen az ember.

András tovább döcögött ökrös szekeren:

— Csak annyit te asszony, hogy — és két

ökle hatalmas csontját odarakta a levesestál mellé, — ha hozzád mégegyszer beteszi a csizmáját az a parádés majom, az az... urak naplopója, aki ha a cifra lovak mögé ül, többre nézi magát az uraságoknál is... Azt mondom, hogy én... én... olyat teszek, de olyat te Veca, hogy nem is tudom milyet, de az bizonyos, hogy megsíratná valaki...

Veca előredőlt párnázott karjára, arca mosolyra kerekedett s az utolsó szóknál olyan jóízűen kacagott, hogy amannak szeme-szája elakadt a bámulattól.

András meghökölve tartotta maga elé a szót:

— No lám, még te nevensz úgy-e? Nevet-hetsz is, van is miért!...

eVca összekapta képén a mosolyt és magyarázkodott:

— Ugyan, ugyan, te András! Igazán erre még gondolni sem mertem, hogy az a figura... Hiszen Imre nagyságos úr küldte értem, hogy mennék fel, mert vendégek érkeztek és hát... No hallod, kell is nekem az az uraskodó bolond. Nézd András! A krumpliceves is nagyon jó étel, meg a cukros tejbekása is, de ha egybeöntenék, hogy edd meg, úgy-e hogy a kutyának dobnád?... No ez az úrbolond sem különb valami!...

András nagy szusszal könnyített a szívéen és megenyhült ábrázattal mosolygott valamit és kanalat emelt:

— Persze-persze, az már más... de az a

gonosz nyelv erről is, arról is... Hiszen tudod milyenek no!...

Veca is ételhez látott. Nagyon sok szó tolongott a száján, de ízes lével lekanalazta őket. „Enni kell, mert így is elázódott és elhült az étel.” Amúgy is kellett most ez a hallgatás. Nem is szóltak, míg ettek, csak a kanalak feleltek egymással nagy, egészséges hömpögetéssel és az öreg óra mérte egykedvvel az ágy felett, a fehér falon a kanalazás étvágyigyekeztét.

Vacsora után András pipa mellett hallgatott és leste az asszonyi szót. Érezte, hogy még van egy döccenő, amellyel a régi kerékvágásba jutnak, de az indítást tehetetlenül az asszonytól várta.

Veca rendbehozta az asztalt és az edényhez látott. Az ura gyanakvása sötét madarat riasztott aggódó szívére. Szeretett volna magán pár perge szóval könnyíteni, de még kérte magát.

Várták még egy ideig mindketten a kérdést, de mikor a csend teljesen közibük feküdt, András beleszólt a némaságba:

—Veca, Vecuskám! Gyere már egy kicsit közelebb no! Majd megtalálod aztán is azt a néhány edényt. Mondj legalább valamit! Legalább azt mondd meg már, hogy miért neveltél olyan igazából, mikor én a legmérgeesebb voltam, miért éppen akkor?...

Veca is asszony volt és jól tudta, mikor kacaghatja ki magát. Cspőre kapta kezét, hetyke derekán és szórta a méltatlankodás nyilait:

— András, nagyon, nagyon haragszom rád! Megérdemelnéd, hogy mostanában ne is szóljak hozzád, mert te inkább hittél a rossz nyelveknek, mint a te esküdtöd feleségednek... De én látod szólok... szólok, mert nekem senki rajtad kívül nem kell, sem testemnek, sem lelkemnek, mert csak... mert egyesegyedül téged szeretlek!... Nem olyanok nevelt engem az én felejthetetlen édesanyám... És hogy miért nevettem úgy-e? Ne félj nem jókedvből, de nem ám! Csak muszájból, hogy azzal az úrhatnám majommal tettél össze... Azt hittem először, hogy legalább is a kastélyért haragszol...

Az ember félrehúzta a száját a pipa mellől és csendes jóakarattal nevetett:

— Ugyan Vecám, hogy gondoltam volna én az uraságokra!... Azok.. meg az én paraszti feleségem, ... no hallod!... Szegény ember csak egymásra acsarkodik... Meg aztán... kellesz is te azoknak a nagy uraknak!...

Veca sodrófává pipiskedett, telt orcája lángba borult, nyelve hegyére pedig néhány

olyan szó tolakodott, amelyet, ha András elé dobban, hát egész életre felrobbant volna házaséletük. De még idejében okos esze zsinórára fűzködte, hogy lelke legtitikosabb kis kamrájába rejtse őket. Mert hát ő még igazából azt a faragatlan, nagy, lassú béreseembert szerette!.. Pillanatokra még átcikkázott agyán az emlékezés: Imre nagyságos úr szavai, ígérete, a béresgazdaság, a kismajor, sok pénz, szép tanya, meg sok más... és az hogy mindez örökös kísértése lesz asszonyi gyöngeségének, amíg csak ebben az uradalomban cselédeskednek. Azután összeesett büszke dereka és ura mellé a lócára roskadt...

— Igazad van András: paraszthoz, csak paraszti való... És... éppen azért, ha igazán szeretsz, most telik az időd, mondj fell!... Megdolgoztunk azért a kis házért... gyerünk bele! Gyerünk a magunk karjára!... dinnyeföld, aratás, kukoricakapálás... meg sok más... Egy kis pénzünk, gabonánk, jószágunk is van már, megélünk ketten... Ha pedig többen... úgymeg élünk, úgy-e András?...

András boldog nyöszörgéssel vette durva bérestenyérébe asszonya boglyas, okos fejét, amelyről, hogy milyen okos, csak úgy győződhetett volna meg, ha az égiek szemével látott volna... Azután nagyon elhallgattak, mert így voltak legboldogabbak...

Az öreg láncos óra jóideig beszélgethetett már a múltó idővel, amikor egyetlen összeforrott gondolattal nyugovóra tért az ökrösbéres, meg a felesége...

TOBORZÓ!

Közhírré tétetik, hogy minden öntudatos kizgázdának a Magyar Falu táborában a helye

János atya igéiből

Szól a pap

Szól a pap, mondván:

— Mi dolog az, hogy ellenem hangolják a Tábort. Pedig én, mint pap, joggal számítoztam a támogatásukra. Miért támad hát engem a Magyar Falu?

— Csak azért, mert elvi álláspontunk, hogy pap ne avatkozzék bele a politikába.

— Úgy? Hát nekem kevesebb jogom legyen, mint egy napszámosnak? Nekem, aki egyetemet végeztem s a legnagyobb adófizetője vagyok a kerületnek?

— Ezzel nem mondjuk azt, hogy ne éljen a pap állampolgári jogával — de mondjuk, igenis mondjuk, hogy ne legyen egy pártnak se az uszályhordozója. Éppen méltóságánál fogva álljon felette a pártoknak — de ne merüljön el a kortesek vásári zürzavarában. Hiszen ha ő a pásztor — hogyan akarhatja hát megosztani a maga nyáját? Ha ő a pásztor, hogyan akarhatja hát felváltani híveinek egyetemes szeretetét a politikai cselofogások aprópénzére? A pártok emelkednek és buknak. Hogyan akarhatja hát, hogy ő emelkedjék, vagy bukják, népszerű legyen, vagy népszerűtlen, mikor neki az oltárnál van a helye és a szószéken. Hogyan akarhatja, hogy a vele nem egy párton levő hívek haraggal és elfojtott indulattal hallgassák, amit beszél szeretetről, összefogásról, hogy talán pár perc múltán, már mint kortes — igyekezzék elseperni az ellentábort. Minek becipelni a politikát a tempolomba? Vajjon nem volt-e kár, hogy a papok cipelték magukkal Bartos Jánost — csendőrök és közigazgatás segítségével, míg most ugyancsak körözik a szerencsétlen eltévedt embert? Nem árt-e az ilyen az egyháznak és a vallásnak?

Vagy nem árt-e az, amikor egeri Nagy János egeri kanonok képviselő föbe lövi magát, mert a politika bűnei meghasonlásba vitték a lelkét? Vagy kell elég intelem a Nagy Prohászka szava, aki kétéves cikluson volt képviselő — de többé nem vállalta, mondván:

— Papnak nem való a politika!...

Nézzük csak meg, milyen gyorsan mennek elő a papok, ha a politika vizein eveznek. Vajjon szabad-e ezt az erőt igénybe venni egy igazi papnak a többiek rovására?

Vajjon Krisztus apostolai közül melyik szövetkezett Pilátus udvari méltóságaival, csak hogy protektorai legyenek?...

— És szól a pap:

— És itt mégis fellépek képviselőnek.

ÉLETIGAZSÁGOK

Irtá: Szabó József kispap. Hajmáskér.

A mult nem, feledés, hanem tanulni való régi könyv, melynek sok hasznos lapja van.

*

A regényolvasás ébren átélt álom, melyben rokonszenvem képzeletbe mártom.

*

Ha találgatod a lányok éveit, gondold meg jól, hűsznál többet ne mondj, mert rögtön kész a harag.

*

Legyen szíved óra, mely irányít jóra.

*

Írásból lehet sírás, de ha szeretetem közlöm, mindjárt kész az öröm.

*

Mit ér, ha hazudozol, hisz rajta csipnek. Nem eshet az jól.

*

Ha már sok az éveink száma: nem vigasztal se a holnap, se a máma.

A dalaimat...

A dalaimat aki látta,
Soha ne lássson engemet,
Ki szállt velem a magasságba,
Ne fogja meg a kezemet,
Ki mérhetetlen messze tőlem
Forgatja könyvem lapjait,
Ne lássson lakom rejtekébe,
Ne kérdezze: hogy élek itt!
Kinek lelke-estvére lettem,
Szívében élő hatalom,
Ne nézze szemem tompa fényét,
S a torz-mosolyt az ajkamon.
Kinek valóját összeráztam,
Mint szélvész, megremegtetdñ,
Ne tudja: gyöngye vagyok, gyáva,
S akarni, élni nincs erőm!
Mert rongy vagyok, mit szél hasít el.
Sárpalota, mely összedől:
Magamnak, simogatást, jó szót
Nem kérek — várok, senkitől.
A dalaimat — becézzétek,
S oh, ne tekintsetek reám,
A jobbik énem tiszta lángja
Ott ég mindenki asztalán.

Reményik Sándor.

KÓPÉSÁGOK

A KIS OKOS.

(Beküldte: Szócska Kornélné Vecsés.)

Két asszony panaszkodik. Az egyik többek között így szól:

— Mit szólnak akkor én? Csak legalább egyik nyerek ne lenne kisebb, mint a másik.

Meghallja az egyik kisfiú és odasúgja:

— Anyukám, ennek csak te vagy az oka. Miért nem kérted meg a gölyút, hozott volna mindnyájunkat egyszerre.

A LEMONDÁS.

(Beküldte: Kovács Géza Vésztő.)

Egy vidám társaságban szóba jött a házasság. felkérték minden lányt, mondja meg, kihez szeretne férjhez menni.

— Én csak doktorné leszek, — mondja az egyik bájos szőke lány. Ha doktor meg nem kéret, nem megyek férjhez soha.

A lányok legtöbbször persze grófról, báróról űmodott. Csak egy vénkisasszony űlt szomorúan, szótlanul.

— Hát Nagysád mi szeretne lenni? — kérdt egy kis fruska. — űgy-e márkiné?

A „Nagysád” lemondással felett:

— Lennék én már bárkié...

A BÁNATOS ÖZVEGY.

(Beküldte: Péntek Ambrus Komárváros.)

Egy özvegy a következű felírást vésette férje sírkövére:

„A fájdalom oly nagy, hogy nem tudom elviselni.”

Alig múlt el egy esztendő, a felírás végérű levakartatta a pontot és az „elviselni” szó után odavéssette: „egyedűl”.

ISKOLÁBAN.

(Beküldte: Dunai József Kispeszt.)

Mórickát nem mosdatták meg otthon és a tanítónéni hazaküldte, mert nagy szaga van. Az apja van otthon s kérdi, miért ment haza. Móricka sírva mondja:

— Azt mondta a tanítónéni mosdjak meg, mert nagy szagom van.

— Mondd meg a tanítónéninek, ne szagol-gasson téged, nem vagy te ibolya — mondja az apja.

VALASZTÁS LESZ, IHATOK ÖLÖGET.

(Beküldte: Kapitány Sándor Dunaföldvár.)

Két koma a választásról beszélget.

— Hallottam komám, hogy a borodat mind eladtad.

— Igaz, még pedig szerencsével. Literenként 18 fillérért.

— Csodálom komám, hogy megváltál tőle.

— Közeledik a választás, ihatom ölöget ingyen is.

— Nem biztos az komám.

— Nem biztos? Hiszen már adják a kóstolót.

ŪJ SZOMSZÉD.

(Beküldte: Hózer József Balatonszabadi.)

Ūj szomszéd: (Amint belép a kapun igen fogja a kutya.) Ej, de haragszik rám a kutyaja szomszéd!

János gazda: Haragunnyi haragszik, de azért ez is fél a nagyobbtól.

FŪ AZ ŪZLET.

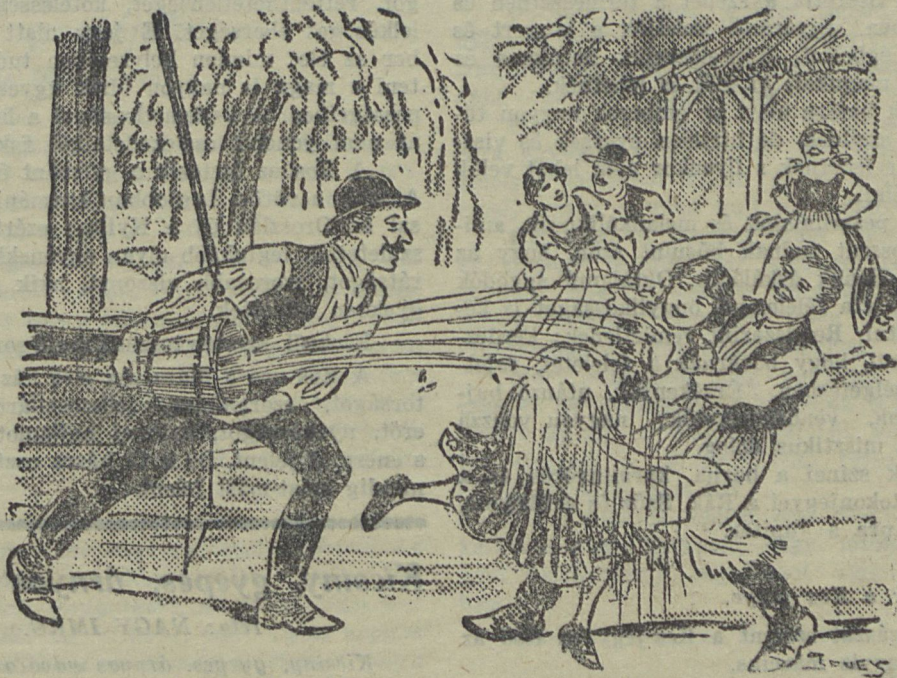
(Beküldte: Baráth János Belvárdgyula.)

Kohnnak meghalt a felesége. Másnap be-állt hozzá egyik rosszfizetű vevője e szavakkal:

— Fogadja kérem részvéteket az Ūnt ért csapás alkalmából.

— Ugyan hagyjon békét — kiáltott Kohn — inkább fizesse meg a fűszerszámláját.

HUSVÉT A FALUN

— Ne sajnáld, komám! Többet ér ez, mint néhány csepp rózsavíz

Csillagjóslás

Jóslás égi jegyekből — A hónapok jelentősége az emberek jellemére

Közli: Bucsi József

Hogy kedves olvasótáborunk tagjai megismerhessék a saját és családjuk égi jegyeit (planétáit), amely alatt születtek, leközlünk kedves készsággel azok részére, akiknek nincsenek tudományos könyveik, hogy lássák minden hónapnak a jegyeit, a hozzá való csillagászati magyarázatokkal, jóslatokkal, annak szabályai szerint, hogy melyik jegy alatt született ember milyen szerencsés lehet és milyen emberré válhat.

Január: a Vízöntő-jegy hava.

A Vízöntő-jegyben született emberek nagyon ingatagok és határozatlanok. Nagyobbrészt nemeslelkűek, becsületesek, jó emberek, fürge észjárásúak, kellemes magaviseletük van. A legfontosabb hibáik a szeszélyesség, szeleburdiság. Nagy barátai a címeknek és előkelő neveknek. Gondolkozásuk túlnyomóan anyagias. Nagyon hatása alatt állnak minden külsőségek; nyugtalanok, aggódók, tehetetlenek és fontos dolgokban igen sokszor gyámoltalanok. Mindig szeretik másnapra halasztani a dolgaikat és ritkán pontosak. Jó emlékezőtehetségük van egyes dolgokban, szeretik a

tudományokat, inkább az értelemre, mint az érzelemre hallgatnak.

A Vízöntő hatása alatt álló emberek általában emberszeretőek, hűek, csöndesek, sokszor művészi hajlamokkal vagy lángelmével megáldottak. Barátai minden haladásnak, fejlődésnek. Habár ingatagok és határozatlanok, mégis hajthatatlanok, csökönyösek és nem engednek magukon semmiféle idegen befolyást érvényesülni.

A Vízöntő jegye minden többi között első sorban jelenti az erős szellemi életet, s ezért az e jegyben születettek nem is tudnak olyan környezetben megélni, amely alattuk áll értelem tekintetében.

A Vízöntő drágakövei a zafir és az opál, színei a zöld és az ibolya.

Rokonjegyei a Mérleg, Ikrek és a Kos. A Vízöntő ura az Uranus és a Saturnus.

Február: a Halak jegye.

A Halak jegyében születettek természetének főjelleme a szeretet. Mindenkiről szeretnek gondoskodni és együttérezni, aki a közelükben van. Mindenkiel szemben szeretetreméltóak, szakadatlanul jöttöket igyekeznek véghezvinni.

Csodálatos gyógyítóerejük van. Önfeláldozóak, a maguk számára semmit sem követelnek, ha pedig jómódúak, akkor egyenesen pazarlóak. Bará-

taikon kitartóan csüngnek s nem veszik észre azok hibáit. Szeretik a szépet a természetben és a művészetben egyaránt, imádják a tengert és a csillagos égboltot. Képzelőerejük hatalmas és ha kiképzik magukat, jó írók is lehetnek.

A Halak hatása alatt az emberek nagyon türelmesek és szelídek, de hirtelen nyerseks és viszsztatásítók is lehetnek s ilyenkor nem lehet velük okosan beszélni.

Sokszor pesszimisták és melankólikusok, amikor órák hosszat tudnak búsulni azon, hogy az egész világ ellenük áskálódik. Oktalanul aggódók és sokszor pusztá félelemből öngyilkosságot is képesek elkövetni. Rendszerint rendetlenek; kérdegetnek anélkül, hogy bevárnák a feleletet, fejtelnek a beszélgetésben. Érzékenyek, utánczó hajlammal bírják, vendégszeretők; nagyon vonzza őket minden misztikus dolog.

A Halak színei a barna, karminvörös és a világoskék. Rokonygyei a Rák, Szűz és a Skorpió. E jegy ura a Jupiter.

Március: a Kos jegye.

A csillagászat szerint a Kos-jegy az első az évszakban, vagyis március.

A Kos jegye alatt született emberek, akik akkor születtek, amikor a Kos csillagkép volt felkelőben — komoly, határozott emberek. Szívesen veszik át a vezetőserepeket, szeretnek uralkodni, rendkívül nemes emberek, becsületesek, adakozók, vonzó megjelenésűek és nagyon sokszor titkos erővel is rendelkeznek.

Jó tanulók, szellemesek, jó társalgók és mulattatók.

A Kos jegyében született emberek nagy gondolkodók, nem nagyon szeretik a nőket és gyermekeket, de rajonganak a szépségért, rendért és összhangért. Nagyon jó emberismerők és sokszor le tudják biztosan olvasni embertársaik homlokáról gondolataikat, vágyaikat. Barátaik hibáival szemben általában elnézőek és gyengék szereteteikkel szemben. Nem annyira a testi rokonságot becsülik, mint inkább a lelkit. Ritkán képzelődők, de azért hevesek, idegesek. Legtöbbször írók, költők, vagy más szellemi munkások lesznek.

Általában a Kos jegyében született ember önző, könnyen bosszankodó, szeszélyes, tétovázó; nem szereti a bőbeszédűséget, nemigen hocsátkozik részletekbe. Nagy örömmel tervezgetnek, jó ízléssel és ítélőképességgel bírnak, de hirtelenkedők is, megtörténik, hogy munkájukat sokszor sajátmaguk semmisítik meg türelmetlenségükkel, bosszankodás irigykedés miatt. Nagyon nyugtalanok s ezért törekedniök kell a nyugodtságra, önuralomra.

A Kos általánosságban heves, energikus, nyugtalan természetet ad, felébreszti a rajongást

és függetlenség, szabadság utáni vágyat, bátorságot, rettenthetetlenséget, kötelességtudást, nagy-lelkűséget éberséget. E jegy alatt született ember az élet minden helyzetében tud magán segíteni s maga is nagyon bízik ügyességében s képességeiben. A kellemetlenségei a heves, időelőtti, át nem gondolt cselekedeteiből fakadnak.

A Koshoz tartozik a gyémánt és az ametiszt. A színe a vörös. Legjobban harmónizálnak a Kossal az Oroszlán és a Nyilas; ezért a Kos alatt születettek leginkább olyan egyénekkel kötnek barátságot, szorosabb viszonyt, akik ezekben a jegyekben születtek.

Ezekről szintén teszünk majd sorban említést.

A Kos ura a Mars. Az első ház állásában bátorságot, szorgalmat, jellemzilárdágot, akarat-erőt, nyakasságot, katonai hajlamot, bőkezűséget s energiát jelent. De a 12 házra osztott állásaiban mindig mást-mást jelent.

Kicsiny, gyepes, árnyas udvarom

Írta: NAGY IMRE.

*Kicsiny, gyepes, árnyas udvarom,
Tele van most könnyel és búval.
Bús dalt zengve játszik kapummal
A zolcogó őszi fuvalom.*

*Vonít a szél fájós, bús hangon.
Ó, itt minden bánatról jajong.
A szél, az árnyék, a hervadt lomb,
S a fűszál a csöppnyi udvaron.*

*Vén eperfánk úgy sír, úgy reszket.
Régi árnyát siratja talán,
Amin egykor az én jó anyám,
Mesékbe szötte a lelkemet.
Rózsás fényben ringott akkor még
Az öreg fa. Szelíd, hűs árnyán,
Mesék, dalok ezüstös szárnyán
Ringatózott lelkemmel az ég.*

*De egyszer minden a sírba szállt,
Mesés, dalos anyámmal együtt,
S az én kedvem örökre eltiint.
Borongó, síró felleggé vált.*

*S ott leng búsan a sírdomb felett,
Napot sötétít komor árnya,
S a sír ölen fésző virágra,
Permetez bús harmatcseppeket.
Sárrétudvari.*

Lélekvirágok a Virágoskert postájából

Kedves János Atya!

Mondhatatlan örömem volt, amikor kézhezvettem a Virágoskert első számát. Lelkimmel éreztem egy új május illatát. Így, együtt a magyar rög virágainak illata álomba ringatott. Almodtam hosszan, nagyot és szépet:

Künn jártam a magyar sors mezején, esőverte, fövenyöntött mezőn. Olyan sivár volt a kép, olyan fájdalmas volt a lelkenek, hogy megpróbáltam valamit kiásni a föveny alól. Szépszavú verseket vagdosztam ki a Magyar Faluból, odahajoltam minden könnynek, mosolyoknak. Úgy éreztem, ezek szebb dalok az én törtszavú, fájó búsongásomnál. Csatáztam a magam kis erejével; eredménytelen volt a csatám.

Jött a mosolygó tavaszi meleg nap. Melegszívű, virágszerető kertészkezek csokorbaszedték a mezők vadvirágait. — Nem! Nem csokor ez! Egész, teljes szép virágoskert. Az otthon édes melege árad belőle, az otthoné, amit olyan nagyon vágyok. Lám, ebben a sivár magyar életben még a föveny alól elötörő virágokat is gondozzák melegszívű emberek.

Almodok hosszan, szépet s úgy érzem, ez a Virágoskert fogja megteremni az én álmaim gyümölcsét. Minden virágból mag lesz, legyen minden magból sok-sok szép színes virág. Legyen egy tiszta szép fehér lilioma ennek a Virágoskertnek a fajszeretet.

Aldassék minden kéz, amely ezt a Virágoskertet ápolja.

Felsőmocsolád, február hó.

MESKULA FERENC.

Tekintetes Szerkesztőség!

A „Magyar Falu” havi melléklete a „Virágoskert” megjelenése szinte az öröm és boldogság karján ringatott. Minden oldalán a betűsorokból virágos lelkek emelkedtek fel és én testvérileg összedölekeztem velük. Folyton sarkalt a vágy, hogy dolgozzam, öntsem ki lelkeim rózsamagját betűbarázdákba, sorstépett fajtám szép lelki kertjébe.

Én már lelkileg egészen összeforrtam Önökkel és a Táborral szerető testvér gyanánt. Szeretem azt a nemes gondolatot, ami a „Magyar Falu” hasábjairól sugárzik felém. Szeretem, mert minden betűje saját érzésem igaz harsonnája.

Szeretettel maradok igaz barátjuk

ifj. Szabó József Ikervár.

Mélyen tisztelt szerkesztőség!

Őszintén szólva, le sem tudom írni, mennyire örülök, hogy a „Virágoskert” című folyóirat megindult, s milyen nagy örömmel olvasom annak minden drága sorát.

Mert tudom, hogy eme folyóiratnak minden sora egy-egy virágszirom, a lelkeknek virága, amely a lelkekből fakad és a lelkekre talál s amely aztán el nem hull oly könnyen...

Én, mint a Magyar Falu lelkes tábortagja és szerény poétája, azt kívánom eme Virágoskertben, hogy a sok-sok árvaalkú magyar egymásra találjon, egy-egy ilyen lelki rózsában vígasztalódjon, eme nehéz időkben.

Mert mindentől meg vagyunk fosztva már, csak ez az értékes drágakincsünk marad a miénk örökre, az, ami a magyar szívből, magyar lelkekből virágzik a „Magyar lelki rózsá”, csak még ez az egyedüli a miénk...

Isten áldását kérem eme magyar „Virágoskert”-re, s azt kívánom, hogy minél több ilyen lelki rózsá lásson napvilágot eme Virágoskertben...

Maradok hazafias tisztelettel

Zsuppán Antal
kiszgazda.

Hasznos tudnivalók

A tyúkok meszeslába

Ez a betegség gyakran előfordul és sok kárt okoz a tenyésztésben, mivel a tyúkok lábán elősködő és fehér pizkot rakó ruhatkák szüntelen izgatják az állatot és nem tojik, leromlik, sőt bele is pusztul, ha nem segítünk rajta. No mert egészen könnyen segíthetünk. Cseréptányérkába öntsünk petróleumot és tegyük a tűzhelyre. Közben igazi háziszappanról kés élével kaparjunk pelyheket a lassan melegedő petróleumba és falapátkával keverjük bele mindaddig, míg elég sűrű és ha felfő, kocsonyaszerű anyag lesz belőle. A tyúk meszes lábát a pizkótól megtisztítva benzinnel, vagy tiszta szesszel lemoszuk. Ha már tiszta a meszesláb felület, a főzettel bekenjük, majd fehér vászondarabbal beborítjuk és ezt rácsavarjuk, hogy a tyúk a csőrével ne bántassa a viszkető sebet. 4—5 nap múlva levesszük a kötést és a meszeség lehull a tyúk lábáról.

A palack rossz szagának eltávolítása

Töltsük meg a palackot félig vízzel s félig kávéaljossal, hagyjuk néhány órán át meleg helyen állni s utána öblítsük ki jól. A kellemetlen szag teljesen eltűnt. Biztos eszköz az is, ha mustárliszttal és vízzel öblítjük ki a palackot.

ORVOSI TANÁCSADÓ

Irtia: dr. Téglássy Béla főorvos,
egyetemi klinikai tanársegéd

Általános test- és bőrápolás

II.

„Ép testben ép lélek” — mondja a közmondás. Ebben van is sok igazság. Testünk ápolása éppen olyan fontos, mint a növénynek az eső. Erősödik, fejlődik. Azért tehát legfontosabb, hogy a bőrt ápoljuk. A szép, tiszta bőr kellemesen hat ránk s bizony nem egyszer fordulunk meg egy-egy jólápolott bőrű nőcske után. Ez már így volt régidőktől fogva, s így lesz. A szép mindig tetszik.

Tagadhatatlan, hogy a bőr szépsége és üdősége elsősorban is az egészséges szervezettől és a rendszeres életmódtól függ. Az általános egészségügyi követelmények tehát a bőrre is alkalmazhatók. A rendszer étkezés, emésztés, megfelelő nyugalom, jó levegő, kellő mozgás, mind hozzátartoznak a bőr jókarbantartásához. A szép külsőt, az üde arcbőrt, tehát nem kizárólag a bőrgyógyász szakorvos, hanem az anyagcsere zavartalan lebonyolítása, a józan, céltudatos életmód adja.

Testünk és bőrünk legáltalánosabb eszköze a víz, melyet mosdás, fürdés és borogatás formájában használunk. A bőrréteg (szaruréteg) sejtjei a víz behatására megduzzadnak, vízzel telepszívódnak, így módunkban áll a bőrre rakódott piszkot, verejtéket és folytonosan utánpótlódó faggyút leáztatni.

Fürdés közben a bőr véreirei megtelnek. Ha rövid ideig fürdünk, a bőr véreirei megsűkülnek, de rövidesen újra kitérülnek. Ez okozza, hogy a nyári fürdő után kevés ideig kellemes hűvösséget érezünk. Ez az érzés azonban hamar megszűnik, mert egész testünket meleg érzés hatja át utána.

A bőrgyógyászatban igen fontos szerepe van a víz vegyi összetételének. A lágy vizek, hévíz, esővíz hosszabb ideig nem idéznek elő kóros elváltozást, míg a kemény kútvizetek mész és magnéziumot tartalmazó elemei a bőrt izgatják, gyulladást válthatnak ki és hajlamossá tehetik különböző bőrbetegségek keletkezésére. Ha tehát ennek következtében bőrbetegségek keletkeznek, betegünk mosdó- és fürdővizét felfőzetjük s kevés szódával keverjük. A reggeli mosdóvízbe főzessünk öt-hat kanál kamillateát.

Kétféle bőr van: szárazbőr és zsírosbőr. Szárazbőrű egyének mosakodásához állott, vagy hidegvizet, zsírosbőrűeknél pedig meleg-, vagy

forróvizet használjunk. A zsírosbőrt leginkább papírpróbával állapíthatjuk meg, ha finom, vékony papírral végigdörzsöljük a bőr felületét.

A mosdás tehát fontos dolog a bőr ápolásánál. Csak az a fontos, hogy olyan vízzel mosdjunk, amelyet bőrünk megkíván. Következő számunkban a fürdés szükségességét és fontosságát ismertetjük. Egyelőre csak annyit, hogy a Tábor egyetlen tagja se irtózzék a víztől, mert az általános egészségre nélkülözhetetlen, s mert a nap-sugár mellett a legnagyobb jótéteménye az emberiségnek.

(Folytatjuk.)

ASSZONYOK ÉS LÁNYOK TANÁCSADÓJA

Arva leány. Az ápolónői állás sem megszerényítő, de Önnek mint értelmes falusi lánynak azt tanácsoljuk, hogy menjen férjhez és legyen jó családjára. Az ilyen okos kisleány bizonyára megtalálja a férjét, ha nem is gazdag. Ha mégis ápolónő akar lenni, ne törődjön senki beszédével, hiszen az ápolónők is époly tisztességesek, mint más foglalkozású nők. A tisztességes életét mindenütt megtarthatja, ha erős jellem.

Gy.J.-né. A szerkesztőség tagjai kereszt-szülöi tisztet nem vállalhatnak. Mi ennél sokkal többek vagyunk, mert lelki közösség fűz minden barátunkhoz. Egyébként is, ha elvállalnók, a hasonló kívánságok teljesítése elől nem tudnánk kitérni, mert ilyen kívánságokkal naponként fordulnának hozzánk.

„Férjhezmenő.” Ön azt írja, hogy jelenleg két kérője is van, egy vagyonos fiú a faluból és egy állami alkalmazott Budapestről. Azt kérde: melyiket válassza, melyik lenne előnyösebb? Erre a kérdésre nagyon nehéz válaszolni. Először is kérdezze meg a szívét, mert itt találja meg legelőbb a helyes választ. Igaz, hogy a biztos állású, nyugdíjas közalkalmazott mellett talán könnyebb élete lenne, de higgye el, a falusi házasságok mindig harmónikusabbak. Itt Pesten akár egyik, akár másik részről könnyen közbevetődik a kellemetlen harmadik s akkor minden boldogság felborulhat.

S. J.-né. Kézimunka mintaügyben forduljanak a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségéhez, onnét minden felvilágosítást megkapnak.

K. Gy.-né. A házassági szerződésben biztosított 10.000 aranykoronát csak akkor követelhetné, ha férje előbb meghalt volna, mint szülei. De így az egész vagyon Önre maradt haszonélvezetileg. A „móringot” így nem követelheti az örökösökön.

Szittyavér!

A kis magyar nevelése

Írta: Kufly Ferenc tanító

(III. folytatás.)

Az akarat nevelése mindenkinél fontosabb. Ha ez nincs arányban a másik két ággal, igen nagy károk származhatnak belőle. Ha az akarat fejlettebb az értelemnél és érzelemnél, az illető másoknak zsarnokává, vagy saját magának kegyetlen uralkodójává válik, vagy magát, vagy mást sanyargat mereven kitartott elveivel s ez szerencsétlen ember. Ha pedig az akarat gyengébb a másik két ágnál, akkor olyan eset áll elő, hogy amit az értelem rossznak vall, de az értelem megkíván, azt cselekszi az akarat, a cselekvési készség. Olyan orvosra gondoljunk, aki értelménél fogva igen jól tudja, hogy a morfium élvezése mennyire tönkreteszi a szervezetet, de mert kellemes, jó, nem tudja magától megtagadni, gyenge akarat nem tud megbirkózni az értelem erejével s cselekszi azt, amit nem akar! Mert mi az akarat? Cselekvésben megnyilvánuló elhatározás, illetve elhatározás, amit végrehajtunk; hogy mi az akarat, legjobban érezzük akkor, ha nem akarunk valamit! Tulajdonképp az értelem megkíván valamit, aztán egységre lép az értelemmel s mint egy bölcsőtől, megkérdi, hogy jó lesz-e s lelkiegyensúlyban felnőtt embernél az akarat azt szokta művelni, amibe az értelem beleegyezik.

Az egyén értelmének, érzelmének és akaratának tartalma adja meg az egyén jellemét. A jellem magához mindig következetes, amit egyik jó magyar közmondás így fejez ki: „Az alma nem esik messze a fájától” vagy „Kutyából nem lesz szalonna!” vagyis a cselekedetek megegyeznek az egyén jellemével, vagy aki egyszer hazug jellemű, ez a jelleme később is elő-előtör. A jellem szó tehát nem fejez ki mindig valami jót. Nem sokat mondunk hát ha valakire azt mondjuk: „jellemes ember”, mert egy embernek rossz jellemző tulajdonsága is lehet. Cél tehát az, hogy a mai erkölcsi fel-fogásunknak megfelelő jellemű emberek neveltessenek; a nevelésnek tehát végső célja, mintegy koronája az erkölcsi jellem kifejezése, nevelése, tehát olyan egyének faragása, akik értelmükben, érzelmeikben, elhatározásaikban s cselekedeteikben is az erkölcsi törvényeknek megfelelően éreznek, tudnak és tesznek.

A testi és lelki nevelésnek két helye van: család és iskola. A család egyént nevel, az is-

kola tömeget; a család célja az, hogy az ő gyermeke az életben boldog legyen; az iskoláé, hogy hitéhez és hazájához hűséges és hasznavehető egyén, polgár váljék a gyermekből.

A cél tehát egy, de különböző utakon nyer megoldást ugyanazon cél.

A család életét, körülményeit magán hordja a gyermek. Egy tanítványomnak megjelenésén, öltözetén, viselkedésén, szeméből meg tudom mondani, hogy a szülők milyen lelkületű, milyen anyagi körülmények között élő emberek s a családban egyetértés, szeretet, vagy háborúság uralkodik-e. A látott példa olyan a gyermek lelkében, mint a ceruza a fehér papíron fog és örökre nyomokat hagy rajta. Vigyázatok hát magyar apák és anyák, mert egy-egy elejtett durva szó örökre nyomot hagy gyermeketek élő lelkén. Az iskola hiába tanít aranykönyvbe való tanítási tervezetek figyelembevételével is a szülői szeretetről, ha a gyermek hazaérve, otthon ép ellenkezőjét látja a gyakorlatban. Egy-egy ilyen példa úgy hat a gyermek lelkére, mint jégverés a zöldülő vetésre. Utcán, téren, csoportos felnőttek durva beszédjük, gyakran hangos kiabálásuk hallik a mellettük játszadozó gyermekhez. Ó ha ezek meggondolnák, mit vétkeznek!

Németországban sok helyen olvashatni a gépjárműveknek szóló felírást utak mellett: „Vigyázz; csak 20 km-es sebességgel hajts! Iskola!” Iskola van a közelben, ne berregjen a motor, a tanítás menjen zavartalanul; Németországban, a motorok és gépek hazájában van hely, ahol keblükön dédelgetett motorjaiknak csendet parancsolnak s ez a hely az iskola környéke. Vajjon így van-e csak megközelítőleg is nálunk?! És mikor lesz így?!

Dióhéjba foglalva a kis magyar nevelésénél ezekre a szempontokra kell figyelemmel lenni s ezeknek felsorolásával csak arra igyekeztem volna, hogy a magyar apák és anyák figyelmét felhívjam arra, hogy gyermekeiket milyen szempontokból nézzék, jöjjenek kicsit közelebb az iskolához, hazatérő gyermekeiktől ne csak azt kérdezzék: „kikaptál-e?” s jöjjenek közelebb az iskolai nevelés tervszerű vezetőjéhez, a tanítóhoz, mert az iskola és a család, a szülő és tanító egy munkának részese.

(Folytatjuk.)

AZ ORSZÁG VÁNDORA

ÍRTA: VITÉZ PÖLÖSKEI JÁNOS

III.

Egyik téli napon levelet hozott a posta. A komárommegyei Bokodról írta Németh Pál barátunk. Arra kér, hogy látogassam meg őket, hadd ismerhessenek meg személyesen is. Ez volt egyike az első kiszállásomnak. Gondoltam, ha már kimegyek, három napig vissza sem jövök. Beszítottam négy különböző vidéken fekvő községet s nekivágtam az útnak.

Bokod—Dad állomáson szálltam le. Teljesen ismeretlen hely volt s az állomáson sem vártak. Két leány szállt itt ki, akiket egy harmadik, 12 éves kislányka várt. Elindultam velük. Viselkedésük, öltözetük megmaradt falusinak, bár már hosszabb idő óta Pesten szolgáltak. Nagy szenzációja volt ekkor a falunak. Kriskó Böske és Patáki Pali szerelme. Ezenkívül nem érdekelte őket semmi. A három lány is ezzel kezdte a beszédét s szapulták a falu két leggazdagabb fiatalját. Persze, azóta már boldog házások.

A fagy engedett. Hogy a sárt elkerülhessük, egy réten vágtunk keresztül. A bokod—dadi országúton vágatva hajtat valaki az egyes lovával. A lányok már messzire megismerték: az én barátom, Németh Pali volt. Elkésett a vonatról.

Kölsönösen bemutatkoztunk. Szegény barátom, hogy exkuzálta magát . . . Pedig Istenem, oly mindegy, akár gyalog, akár kocsin, akár autón megy az ember, csak melegszívű embereket találjon. És én találtam.

Németh Pál barátom nem gazdag ember. Kint a faluvégen lakik egy szegényes kis zsúposházba. De a lelke gazdag. Értelmes, okos, poétalékű. Öreg édesanyjával lakott kettesben akkor még s ez a drága jó öreg néni úgy fogad, mintha én is az ő szeretett gyermeke volnék. Mennyi szeretet, melegség van egy ilyen kis zsúpfedelű házban.

A kedves családdal hosszasan elbeszélgettem. Lelkem valósággal megittasult ebben a kedves, barátságos környezetben. Újra falusi lettem s úgy éreztem magam, mintha otthon volnék valamelyik barátom meleg kis fészkeiben. A téli esték minden kedvessége élém tárult s megtöltöttem lelkemet soha el nem múló szent érzéssel a falu iránt.

Amikor kibeszélgettük magunkat, elindultunk a tábortagok meglátogatására. Pali barátom először is Szentéékhez vezetett. A falu egyik legvagyonosabb embere az öreg Szenté bácsi. Itt ádtak szállást. Azelőtt soha nem ismertem ezt a családot. De ezen az estén már barátok lettünk.

A Jóska gyerek többé nem maradt el tőlem, pedig kint az utcán zuhogott az eső. És mi hármaban róttuk az utat egyik tábortagtól ki, a másikhoz be, hogy legalább öt percet tölthessünk mindegyiknek kedves családi körében. Sohasem felejttem el Bogárdy Márton barátunk kedvességét s azt a félórát, amit itt a tollfeszítőben töltöttem. Igazi szép, hangulatos falusi este volt, ahol minden szép, minden magyar.

(Folytatjuk.)

A „Virágoskert“ II. számú Keresztrejtvényének megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Kidőlt a fa mandulástól; 10. ódon; 11. adoma; 12. mi; 13. a vadon; 14. politika; 16. r. t.; 17. Léda; 18. tn; 19. oázis; 21. lá; 23. dévlá; 25. Itália; 29. eis; 30. terror; (egy betű hiányával.) 31; arat; 32. Ámór; 33. ege; 34. . . lepi be a tél.

Függőleges sorok: 1. kompromittál; 2. idióta; 3. ön; 5. divat (vissza); 6. adakalé; 7. Adóf (egy betű hiányával vissza); 8. (vissza) ama; 9. mandulástól (1. népdal folytatása); 13. (vissza) séta; 15. Ili; 20. (vissza) porász; 22. a veret; 23 (vissza) ad; 24. Lia; 26. teme . . .; 27. lóri; 28. ír; 31. aga; 33. ee.

Helyesen fejtették meg a következők: 1. Kanász Ferenc, Mezőkovácsháza; 2. Árkovics József, Hajmáskér; 3. Csáki Erzs, Szombathely; 4. Csótka János, Mezőcsát; 5. Bedő Gyula, Kilimán; 6. Haracs János, Simonfa; 7. Gazdakör, Mezőcsát, Illés Ferenc Fonyód; 8. Zseni Lajos, Kiskunhalas.

Sorshúzás útján az alábbi 3 Tábortagunk nyert könyvet: 1. Árkovics József, Hajmáskér, 2. Kanász Ferenc, Mezőkovácsháza, 3. Csáki Erzs, Szombathely.

A három nyertes postafordultával írja meg, hogy a három ajándékkönyvünk közül, melyiket válassza:

1. Az Élet könyve.
2. Lobogó pásztortűzek.
3. Napkeletről.

Szerkesztő és felelős kiadó: Dr. Sényi Pál.

Főmunkatárs: vitéz Pölöskei János.

Nyomatott a Stádium Sajtóvállalat Részvénytársaság körforgógépein, Budapest, VI., Rózsa-utca 111. szám.

Felelős üzemvezető: Gyóry Aladár.